

der stilles, at man i saa Henseende ikke vil støde paa nogen Vanfærlighed her i Salen. Den høitærede Minister har endnu ikke udtalt sig, det er muligt, han har Noget imod Forslaget, men jeg tror det ikke endnu. (Indenrigsministeren: Jo.) Det undrer mig i høieste Grad, thi den høitærede Minister yttrede netop, saavidt jeg forstod ham, under Fattiglovens 1ste Behandling det Ønske, at vi, hvis vi vilde gaa med til 5 Mar eller noget Saadant, hvad Ministeren ikke vilde have Noget imod, vilde stræbe at sørge for en Fordeling. Nu tror jeg ikke, man kan klage over, at der her ikke er søget for Fordeling, man maa i alt Fald indrykke, at man har stræbt derefter. Hermed tror jeg tilstrækkeligt at have gjort de Herrer opmærksomme paa hvad det er, der skiller de to Forslag ad, og ligeledes at vort Forslag er et overordentlig moderat Forslag; men der er en Ting, som jeg til Slutning vil bede de Herrer overveie. Det kan være, at dette Forslag støder lidt an mod gammel Vane; men, mine Herrer, lader os huske paa, at der her findes en meget stor Del af Befolkningen, og den bliver, tror jeg, med Aarene større og større, som ikke lever under heldige økonomiske Forhold, og denne store Del af Befolkningen ser med Lidd op til det folkevalgte Thing. Jeg fremhæver dette, fordi det er en stor Lykke for vort Land, at vi her ere saa heldig stillede, at de arbejdende Klasser endnu ikke i deres store Flertal have vendt deres Blik andre Steder hen end til Landets lovlige Myndigheder og endnu vente Hjælp af dem. Jeg vil bede de Herrer om, inden de dømme, at tage dette under Overveielse; thi det vilde være slem, om en Forkastelse af dette Forslag skulde, og det frygter jeg, efterhaanden betage disse Klasser det Haab, de nære til den gode Villie, som findes i det danske folkevalgte Thing, og vende deres Blik andre Steder hen, hvilket hverken vilde være til Vaade for dem eller for Landet.

Indenrigsministeren: Det kan ikke være Andet, end at man, naar man behandler et Forslag om Fattigvæsenet, strax maa gjøre sig den Tanke klar, hvorvidt det skulde være muligt at høde paa noget af den Haardhed, som jo Ingen vil negte, at der kommer frem derved, at man er nødsaget til at stærke Alle over een Kam, den Værdige med den Uværdige. Det er fremhævet her ved 1ste Behandling, at det Lovforslag, der var forelagt fra Regjeringens Side, ikke gik vidt nok i den Henseende, og jeg vil tillade mig med et Par Ord at dvæle ved, hvorledes Regjeringens Stilling har været til denne Adskillelse mellem de Værdige og de Uværdige, og hvorledes jeg maa opfatte Forholdet, idet jeg derefter skal omtale den Stilling, jeg maa indtage til det Forslag, som her foreligger. Inden jeg gaar videre, skal jeg forudsikke den Bemærkning, at jeg finder det rimeligt og rigtigt og endog godt, at der fra det

Udvalgs Side, som første Gang ret for Alvor tager dette Spørgsmaal frem om Fattigvæsenets Ordning, er gjort et virkelig Forsøg paa, om der kunde gjøres Noget, om man med Grundlovens Bestemmelser og med vore Forhold i det Hele kunde frembringe en Ordning, der kunde sikkre imod, at den Værdige og Uværdige behandles paa samme Maade, og imod, at man ikke behandler et Menneske, om hvem man maa erkjende, at han har gjort Sit for at ernære sig og Sine, paa samme Maade som den, om hvem man veed, at han har gjort sig det umuligt at sørge for sig og Sine. Jeg kan altsaa ikke Andet end paaskjønne, at Forslaget er fremkommet; men paa den anden Side maa jeg forbeholde mig at gjøre alle de Indvendinger derimod, som jeg ikke kan negte, at det frembyder for mig, saaledes som det nu foreligger. Jeg vil da begynde med at nævne med et Par Ord, hvorledes Regjeringens Stilling har været til et Forslag, De for øvrigt kjende, i Fattiglovens §§ 71 og 72. Jeg kan ikke opfatte Grundlovens § 84 paa samme Maade som den erede sidste Læser. Denne Grundlovsparagraf siger: „Den, der ikke selv kan ernære sig eller Sine, og hvis Forsørgelse ikke paaligger nogen Anden, er berettiget til at erholde Hjælp af det Offentlige, dog mod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabyde.“ Det erede Medlem siger nu, at, naar der paa et andet Sted, nemlig i Grundlovens § 30, er nævnt „Fattighjælp“, saa er dette noget Andet, end naar der tales om „Hjælp af det Offentlige“; det er en specifik Art af Fattighjælp, som ikke paa nogen Maade falder sammen med Begrebet af Hjælp af det Offentlige. Naar en Mand f. Ex. i Anledning af en Stormflod faar Hjælp af det Offentlige, saa vil Ingen betage ham hans borgerlige Rettigheder. Men jeg vil bede det erede Medlem erindre og det erede Thing lige saa vel lægge sig paa Sinde, at det er Hjælp af det Offentlige i Anledning af, at man ikke ser sig i Stand til at ernære sig og Sine, at det er den Hjælp af det Offentlige, hvorom der her er Tale, som har sin Grund i, at man ikke kan gjøre det, der hører til for at være en selvstændig Mand, nemlig at ernære sig og Sine. Den, der benytter sin Ret til en saadan Hjælp, som Grundlovens § 84 giver — og denne Grundlovsparagraf giver de Vedkommende en ubetinget Ret til at erholde Hjælp af det Offentlige — maa underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene derom paabyde, og vi kjende blandt Andet Grundlovens § 30; thi Hjælp af det Offentlige i Anledning af, at man ikke kan ernære sig og Sine, er Fattighjælp. Derimod vil Ingen kunne gjøre nogen virkelig grundet Indvendning; man kan vel henge sig i Ordene, men at dette er Grundlovens ubetingede Mening, kan der ikke være Tvivl om. Saaledes opfatter idetmindste Regjeringen denne Paragraf, saaledes har Regjeringen stillet sig, og jeg maa gjøre opmærk-